

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wstęp	13
Rozdział 1. Dezinformacja jako determinanta infodemii	18
1.1. Istota dezinformacji	19
1.2. Typologie dezinformacji	28
1.2.1. Podział dezinformacji według kryterium intencji źródła	28
1.2.2. Podział dezinformacji według kryterium treści	30
1.2.3. Podział dezinformacji według kryterium strefy oddziaływania ...	40
1.3. Skala dezinformacji	42
1.4. Zjawisko infodemii	45
Rozdział 2. Przeciwdziałanie dezinformacji	54
2.1. Modele rozpoznawania dezinformacji	54
2.2. Rekomendacje organizacji międzynarodowych	67
2.3. Fact-checking	72
2.4. Narzędzia technologiczne wspomagające rozpoznawanie i weryfikację informacji	84
Rozdział 3. Znaczenie kompetencji medialnych i edukacji medialnej w przeciwdziałaniu oraz zwalczaniu dezinformacji	88
3.1. Istota kompetencji medialnych	89
3.2. Edukacja medialna a kompetencje medialne	92
3.3. Działania instytucji międzynarodowych w zakresie edukacji i kompetencji medialnych	97
3.3.1. Najważniejsze inicjatywy regulacyjne Unii Europejskiej	97
3.3.2. Działalność UNESCO na rzecz edukacji medialnej	101
3.4. Edukacja medialna w krajach Unii Europejskiej	104
3.4.1. Austria	105
3.4.2. Belgia	107
3.4.3. Bułgaria	112

3.4.4. Chorwacja	113
3.4.5. Cypr	115
3.4.6. Czechy	116
3.4.7. Dania	117
3.4.8. Estonia	120
3.4.9. Finlandia	121
3.4.10. Francja	122
3.4.11. Grecja	123
3.4.12. Hiszpania	125
3.4.13. Holandia	127
3.4.14. Irlandia	132
3.4.15. Litwa	134
3.4.16. Luksemburg	136
3.4.17. Łotwa	138
3.4.18. Malta	140
3.4.19. Niemcy	141
3.4.20. Polska	143
3.4.21. Portugalia	147
3.4.22. Rumunia	149
3.4.23. Słowacja	151
3.4.24. Słowenia	154
3.4.25. Szwecja	156
3.4.26. Węgry	158
3.4.27. Włochy	160
 Rozdział 4. Wybrane inicjatywy edukacyjne wspierające walkę z dezinformacją w Polsce i na świecie	 162
4.1. Projekty realizowane w Polsce	162
4.1.1. Akademia Fact-Checkingu	163
4.1.2. Platforma Edukacyjna Demagog	165
4.1.3. #FakeHunter Edu	168
4.1.4. CovidHub Edu	170
4.1.5. Sposób na dezinformację	172
4.1.6. Zdezinformowani	172
4.1.7. Projekt „Dezinformacja – sprawdzam”	173
4.1.8. Cyberodporni	174
4.1.9. MedFake	175
4.1.10. Pozostałe inicjatywy	176
4.2. Projekty realizowane na świecie	178
4.2.1. EUvsDisinfo	179

4.2.2. MediaNumeric	181
4.2.3. Fake news & Elders	182
4.2.4. SMILES	183
4.2.5. FI.DO	185
4.2.6. Nyhetsvärderaren	186
4.2.7. Italian Digital Media Observatory (IDMO)	188
4.2.8. Fermi. Fake News Risk Mitigator	190
4.2.9. Spotted. School Policies to Tackle and Detect Fake News	190
4.2.10. Checkology	191

Rozdział 5. Gry online jako narzędzia edukacji medialnej w walce

z dezinformacją	194
5.1. Edukacyjny wymiar gier	194
5.2. Gry dotyczące dezinformacji a teoria inokulacji	197
5.3. Przegląd edukacyjnych (i naukowych) gier dedykowanych problematyce dezinformacji	199
5.3.1. Authenticity	200
5.3.2. Bad News	203
5.3.3. Fajnie, że wiesz!	205
5.3.4. Go Viral!	207
5.3.5. BBC iReporter	210
5.3.6. Cranky Uncle	212
5.3.7. Fake it to make it!	214
5.3.8. Find the Fake	215
5.3.9. Harmony Square	217
5.3.10. NewsFeed Defenders	219
5.3.11. Politricks	221
5.3.12. Real, LOLZ, Oops or Fake No. 1 i No. 2	224
5.3.13. Spot the Troll	225
5.3.14. Spotting Misinformation + Disinformation	227
5.3.15. The Fake News Game	229
5.3.16. Troll Factory	231

Rozdział 6. Obrona przed dezinformacją – zalecenia dla projektujących

szkolenia e-learningowe	234
6.1. Metodyka projektowania szkoleń e-learningowych	234
6.1.1. Cele nauczania	235
6.1.2. Efektywność	238
6.1.3. Etapy tworzenia	241
6.1.4. Elementy grywalizacji	243

Spis treści

6.2. Dobre praktyki w zakresie tworzenia efektywnych szkoleń e-learningowych	246
6.2.1. Informacje ogólne	246
6.2.2. Struktura i nawigacja	247
6.2.3. Treści	247
6.2.4. Materiały dodatkowe	250
6.2.5. Komunikacja	256
6.2.6. Ewaluacja	257
6.3. „Detektor Kłamstw” – propozycja szkolenia e-learningowego	257
Zakończenie	264
Bibliografia	268
Spis tabel i ilustracji	305
Indeks przedmiotowy	309